

Kansallisesta avoimen tieteen koordinaatiosta tutkijan ja yhteiskunnan parhaaksi

Koonnut
Henriikka Mustajoki
Kehittämispäällikkö
TSV

Avoimen tieteen koordinaation perusajatuksia

- Koordinaation tulee olla itsessään avointa
- Keskiössä ovat tutkijat ja tutkimuksen tarpeet
- Avoin tiede on osa vastuullista tiedettä
- Avoin tiede nähdään kulttuurinmuutoksena
- Avoin tiede ymmärretään laajasti koskemaan kaikkia tieteenaloja, tutkimuksen osa-alueita sekä tutkimuksen tuotoksia
- Avoimessa tieteessä ja tutkimuksessa on erilaisia toimijoita, jotka tulee ottaa koordinaatiossa huomioon

Koordinaation keskeiset tavoitteet

- Luoda avoimen tutkimusyhteisön yhteisiä linjauksia ja tavoitteita
- Huolehtia että eri tehtävät ja hankkeet tukevat toisiaan eikä synny turhia päällekkäisyyksiä eikä keskenään ristiriitaisia hankkeita/tavoitteita
- Tukea avointa keskustelua yhteisistä kysymyksistä ja niiden ratkaisuista

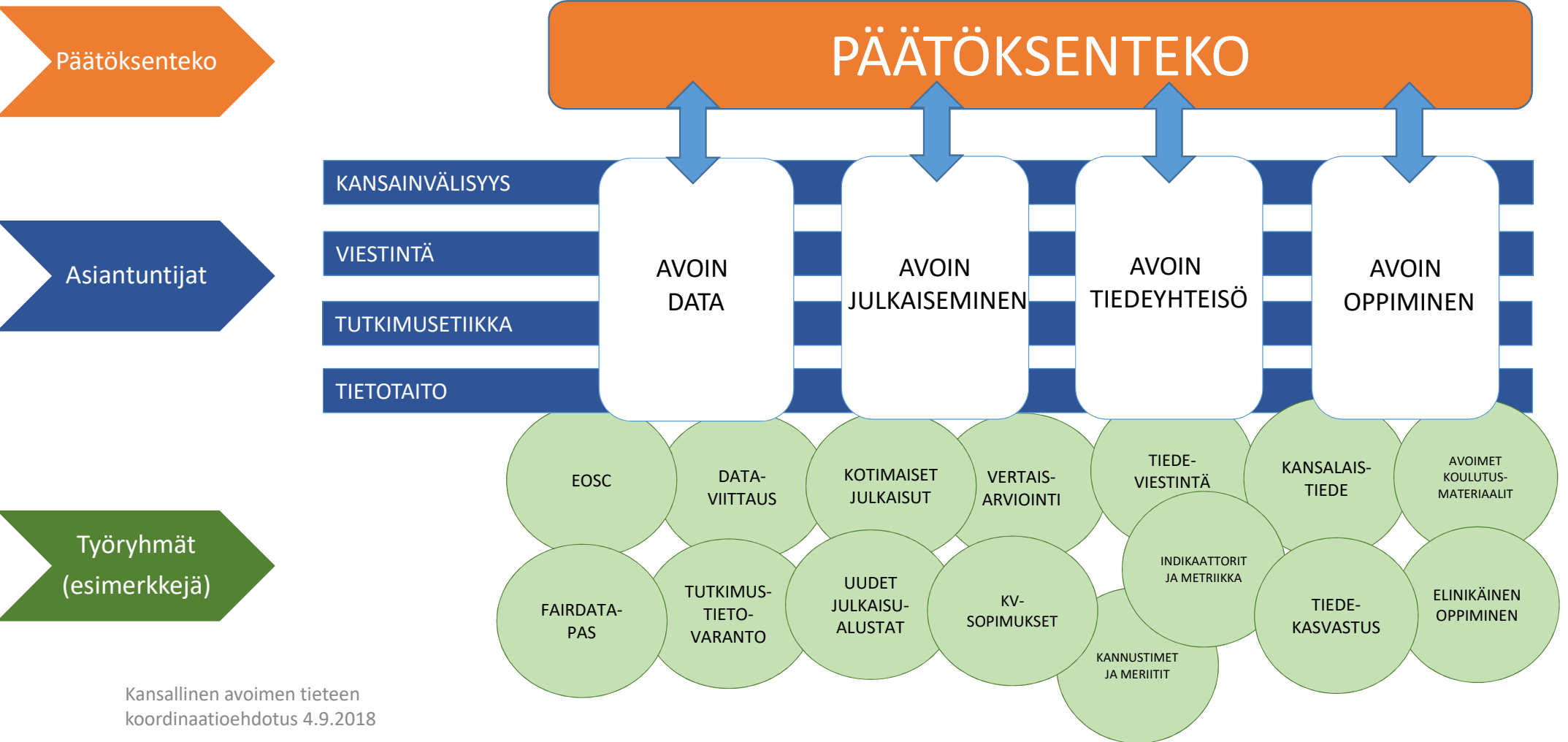
Avoimen tieteen koordinaation käytännön edellytyksiä

- Mahdollisimman yksinkertainen rakenne
- Toimijoiden roolit ovat selkeitä
- Kyky tehdä avointa tiedettä edistäviä kansallisia päätöksiä
- Avoimen tieteen hankkeiden/palveluiden yhteisomistajuus tai omistajuuksien tasapuolinen jakaminen on mahdollista
- Olemassa olevien työryhmien, projektien ja toimintojen jatkuvuus

Uuden kansallisen koordinaatorakenteen valmisteluun vaikuttaneet erityisesti:

- [ATT-hanke](#)
- [ATD-hanke](#)
- Organisaatioina keskusteluihin osallistuneita
 - UNIFI
 - Arene
 - TULAnet
 - Suomen Akatemia
 - Kansalliskirjasto
 - Tieto- ja Kansallisarkisto
 - CSC
 - Open Knowledge Finland
 - Yliopistokirjastojen verkosto FUN
 - Opetus- ja kulttuuriministeriö

Ehdotus avoimen tieteen koordinaatiolle

Avoimen tieteen päätöksenteko

- Ryhmässä edustettuna kaikki avoimen tieteen keskeiset toimijat
- Ryhmän jäsenenä tutkimusorganisaatioiden päätöksentekijöitä sekä tutkijoiden edustus
- Päättää kansallisista ohjeistuksista, linjauksista, tavoitteista, ja prioriteeteista
- Tutkimuksen ja tieteen organisaatiot ja toimijat ottavat linjaukset ja tavoitteet osaksi toimintaansa oman päätöksentekoprosessinsa kautta
- Keskustelee opetus- ja kulttuuriministeriön ja muiden ministeriöiden kanssa avoimen tieteen suunnasta, tavoitteista ja rahoituksesta
- Sihteerinä TSV:n kehittämispäällikkö

Avoimen tieteen asiantuntijaryhmät

- Avoimen tieteen asioita valmistelevat ryhmät
- Neljä ryhmää:
 - Avoin data
 - Avoin julkaiseminen
 - Avoin tiedeyhteisö
 - Avoin oppiminen
- Jäsenenä tutkijoita, työryhmien puheenjohtajia ja muita keskeisiä asiantuntijoita
- Kaksi tavoitetta:
 - Lisää yhteistyötä keskustelun ja yhteisten toimintojen kautta
 - Esittelee päättävälle ryhmälle avoimen tieteen kehittämistarpeita/suosituksia ja nykyisten projektien edistymistä
- Sihteerinä TSV:n kehittämispäällikkö

Avoimen tieteen työryhmät

- Avoimen tieteen hankkeiden ja projektien työryhmät
- Kommunikoivat omalle asiantuntijaryhmälle projektien vaiheista, tarpeista, haasteista sekä mahdollisuuksista
- KV-yhteistyö, hankkeet ja kansalliset ryhmät voivat muodostaa oman työryhmän tai toimia osana asiantuntijaryhmää
- Nykyiset projektit ja hankkeet voidaan yhdistää kansalliseen avoimen tieteen koordinaatioon työryhmien kautta

Avoimen tutkimuksen koordinaation haasteita toimijoiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta

- Viestintä tutkimusmaailman sisällä, yhteiskunnan suuntaan ja kansainvälisesti
- Laajojen ja uudenlaisten digitaalisten data-aineistojen hallinta ja tietosuoja
- Kansainvälinen yhteistyö laajoissa avoimen tutkimuksen hankkeissa (kulttuuri, lainsäädäntö, kieli)
- Tutkimushankkeiden laaja-alaisuus, poikkitieteellisyys ja kansainvälisyys
- Tutkimusyhteisön jäsenten tietotaidon kehittäminen
- Avoimuuden kustannuksista sopiminen
- Avoimuuden kannustimet yksilöille ja tutkimusyhteisöille

TSV:n tehtävät

- Avoimen tieteen ryhmien sihteerin tehtävät
- Avoimen tieteen viestintä – mm. www, some, uutiskirje
- Avoimen tieteen tapahtumakoordinaatio (määritellyt vuotuiset tapahtumat)